

E en familiekwes- tie

2010/52
11 | 07 | 2011

Etienne de Callatay

Senior Fellow

Vandaag is de kinderbijslag een federale materie, die gefinancierd wordt door de sociale bijdragen. Het bedrag van de kinderbijslag varieert niet volgens het gewest, maar hangt af van de activiteit van de ouders (hogere bijslag voor kinderen van werklozen en gepensioneerden), van het sociaal statuut (geringere bijslag voor het eerste kind van een zelfstandige), van de rangorde (het eerste kind krijgt minder dan het tweede, dat dan weer minder krijgt dan de volgende kinderen) en de leeftijd van het kind.

Bij de transfers die de nota van Di Rupo voorstelt, zijn de kinderbijslagen van zeer groot budgettair belang. De uitbetaling ervan zou in de toekomst tot de bevoegdheid van de gemeenschappen behoren, in Brussel zou dat de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissies (GGC) zijn. Daarbij zouden de bedragen van zelfstandigen en loontrekkers op elkaar worden afgestemd (als tegenpres-

tatie zou het plafond waarboven zelfstandigen geen bijdragen meer moeten storten, worden opgetrokken). Elke gemeenschap zou zoals nu een globaal bedrag krijgen van de federale overheid, dat zou evolueren naargelang van de inflatie en het aantal kinderen tussen 0 en 18 jaar. De gemeenschappen zouden dan de betaling van de kinderbijslag vrij mogen organiseren.

“

Zou het niet te verkiezen zijn om de hervorming van het gezinsbeleid op geïntegreerde wijze te benaderen?

”

Uit dit voorstel komen twee belangrijke en uitstekende ideeën naar voren. Het eerste idee is de weigering om in Brussel subnationaliteiten te creëren. Als we inwoners

op verschillende wijze willen behandelen, dan kan dat beter op basis van een geografisch criterium

gebeuren dan op basis van taal. Het tweede idee is responsabilisering. Als een gemeenschap haar onderwijs zodanig organiseert dat ze meer zittenblijvers telt en dat de universitaire studies langer duren, dan moet de betreffende gemeenschap, in casu de Franstalige, daar de financiële gevolgen van dragen en niet de loontrekkenden van de andere gemeenschap.

Het voorstel houdt ook een financiële beloning in voor het gewest dat het aantal werklozen en gepensioneerden ziet dalen. Het bedrag aan kinderbijslag dat zij zo uitspaart, kan binnen die ge-

meenschap blijven in de plaats van naar de federale pot terug te vloeien. We zouden dat kunnen beschouwd als een aansporing om een beleid te voeren dat de werkgelegenheid bevordert, maar we moeten dat toch enigszins nuanceren. Vooreerst mogen we hopen dat ook zonder directe financiële vergoeding een overheid een goed beleid voert. Vervolgens kan een gemeenschap niet verantwoordelijk worden gesteld voor alle schommelingen in de arbeidsmarkt. Het is mogelijk dat ondanks een goed beleid de werkloosheid toch stijgt. Een gemeenschap zou dus afgestraft worden voor een evolutie die aan haar controle ontsnapt.

Het voorstel van Di Rupo betreffende de kinderbijslag lijkt radicaal. Toch kan worden betreed dat de hervorming door een institutionele bril bekeken wordt. Het verdelen van de kosten voor het onderwijs berust in België op twee pijlers: kinderbijslagen en belastingvoordelen (kosten voor

de opvang van kinderen jonger dan 12 jaar en vooral verlaging voor de gezinslasten). De nota Di Rupo schuift de tweede pijler, namelijk de belastingvoordelen, terzijde. Zou het niet te verkiezen zijn om de hervorming van het gezinsbeleid op geïntegreerde wijze te benaderen? Zo kunnen we ons vragen stellen over het nut om die twee pijlers te behouden of over het niet belasten van de kinderbijslagen.

Alles samen bevestigt de nota Di Rupo dat het institutionele kader een hefboom kan zijn om de - noodzakelijke - structurele hervormingen door te voeren, maar dat het tegelijkertijd een rem kan zijn op een - wenselijk - geïntegreerd beleid.

Het principe van 'benchmarking' moet dus bij de andere principes worden gevoegd waarop de

staats hervorming moet berusten, namelijk responsabilisering, solidariteit en nauwere samenwerking. Er kan geen sprake van zijn dat de federale staat aan een gewest een beleid oplegt dat al te veel verschilt van wat gangbaar is in de landen waarmee België zich vergelijkt.

Etienne de Callatay

Senior Fellow

verschenen in De Tijd van 09/07/2011

Voor duurzame economische groei
en sociale bescherming